

РЕШЕНИЕ

№ 1414

гр. София, 24.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на петнадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Цветко Лазаров

Членове: Ася Събева
Кристина Филипова

при участието на секретаря Теодора Т. Ставрева
като разгледа докладваното от Ася Събева Въззивно гражданско дело № 20221000501657 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение № 14 от 15.03.2022г., постановено по т.д.№ 20201400900095 по описа на ОС-Враца, ГО, е частично уважен иск с правно основание чл.432 КЗ вр.чл.52 ЗЗД, като ЗД “БУЛ ИНС” АД е осъдено да плати сума в размер на 120 000 /сто и двадесет хиляди/ лева в полза на М. П. И., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, причинени от ПТП на 21.04.2020г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 11.08.2020г. /датата на изтичане на тримесечния срок от уведомяването на застрахователя/ до окончателното плащане, сумата от 10 516,52 лв./ десет хиляди петстотин и шестнадесет лева и 52ст/, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди, направени вследствие претърпяно на 21.04.2020г. ПТП, ведно със законната лихва върху сумата от 9518.91лева, считано от 11.08.2020г. /датата на изтичане на тримесечния срок/ до окончателното плащане на сумата и законната лихва върху сумата от 997,61 лв., считано от 17.09.2021г до окончателното изплащане на сумата, както и сумата от 650 лв. - направени разноски.

Със същото решение е отхвърлен иска за заплащане на законна лихва върху сумата от 997,61 лева, за периода считано от 11.08.2020г до 17.09.2021г. като неоснователен в тази му част.

Присъдени са разноски, като ЗД “БУЛ ИНС” АД, гр. София са осъдени да заплатят в полза

на адв.М. Н. - Т. от САК сумата от 4968 лв./четири хиляди деветстотин шестдесет и осем лева / с включен ДДС, на основание чл. 38 ЗАДв., а в полза на ОС-Враца сумата от 5220.66 лв. – д.т. и разноски на основание чл. 78, ал. 6 ГПК.

В срока по чл.259 ГПК срещу решението е депозирана въззивна жалба от ответника по делото.

Жалбоподателят-ответник ЗД “БУЛ ИНС” АД гр.София оспорва решението в неговата осъдителна част - за разликата над 80 000 лв. до 120 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди и моли съда да го отмени в тази му част и да отхвърли претенцията в тази част. Посочва, че определената от съда като справедлива сума не е адекватна и съразмерна с претърпените от ищеца болки и страдания. Присъденото обезщетение е в разрез с принципа за справедливостта, социално-икономическата обстановка в страната към 2020г., както и установената съдебна практика. Счита, че справедливият размер на търпените и доказани в процеса действителни вреди се равнява на сума от порядъка на 80 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди. В представената медицинска документация на името на М. И. удостоверява следните травматични увреждания: ЧМТ, изразяваща се в: повърхностни наранявания по главата: Разкъсно-контузна рана с малък дефект на кожата, охлузвания и покожни кръвонасядания в дясната челна област на главата. Раната е била обработена по съответния хирургичен начин - зашита, като при изписването е записано, че е заздравяла без данни за инфекция - първично. Счупвания на черепни кости: Счупване на предна черепна база/основа, базираща се на счупване на предната и задна стена на челния синус, медиалните стени на орбиталните кости (част от челната кост); Счупване на лявата средна черепна база/основа, базираща се на описаното счупване на крилото на лявата сфеноидна кост; Контузия на мозъка, изразяваща се в контузионно огнище в десния челен дял; малко количество въздух зад дясната очна ябълка; Кръвоизлив под паяжинната обвивка (САХ - субарахноидна хеморагия) двустранно; Тези травматични изменения постепенно са се резорбирали. Тези данни, чиято съвкупност оформя черепно-мозъчната травма, която по смисъла на чл.129 НК е причинила на пострадалия разстройство на здравето с опасност за живота - средна телесна повреда. При правилно лечение (при правилно поведение - проследяване, необходимото лечение и спазване на режим на живот и поведение) би трябвало да отзвучи за около 6 месеца. На второ място посочва, че лицево-челюстна травма, изразяваща се в: повърхностни наранявания в лицевата област: Подкожни кръвонасядания около орбитите (тъканите около очите), което се дължи на нараняванията в челната област, както и на нараняванията на останалите лицеви области; Контузия и подкожно кръвонасядане в областта на носа и брадата; **Счупвания на кости от лицевия череп: Счупване на предните стени на двата околоносни (максиларни-горночелюстни) синуса, в които е имало кръв; Счупване на дъгата на дясната скулна (зигомагична) кост; Счупване на носните кости; Експулсия (избиване) на първи горен зъб в ляво (първи горен резец; Тези данни, в своята съвкупност и най-вече на избиването на първи горен резец оформя лицево-челюстна травма, която по смисъла на чл.129 НК представлява средна телесна повреда. Посочва, че тези травми не са лекувани оперативно,**

като вероятно не е било необходимо. Няма описана консултация от лицево-челюстен хирург, която да даде становище за описаните травми в лицевата област и какво лечение е необходимо. Има отразена консултация от УНГ (специалист по ушни, носни и болести на гърлото), в която няма отразени данни за счупвания на двата горночелюстни синуса, а само на носните кости и наличие на кръв в двата горночелюстни и в челния синус. По отношение на черепно-мозъчната и лицевата травми е бил лекуван медикаментозно, като, вероятно не е имало необходимост от някакво хирургично лечение и при изписването се описва добро общо и неврологично състояние. На трето място е налице гръдна травма, при която травматични изменения се различават при описанията на: рентгеновите (конвенционално - обикновено) изследвания на гръден кош - без данни за травматични изменения на ребра и бял дроб, докато при описанието при изследване на скенер - данни за счупване на три ребра в дясно (3-то, 4-то и 5-то) и „паравертебрално (странично от гръбначните прешлени), двустранно, от основите до върховете се наблюдава консолидация на паренхимата“. Тези данни, по отношение на белия дроб, описани при изследването на скенер, вероятно са дали основание да се постави в диагнозата - Двустранна контузия на белия дроб. Консултацията от хирург гласи: „В момента няма данни за хемо-пневмоторакс. Към момента няма данни за остър хирургичен корем“ Както се вижда в консултация не се описват данни за счупени ребра или контузия на бял дроб. Твърди, че в описваните данни има известно разминаване в травмите. Ако, все пак, се приеме категорично, че е налице счупване на три ребра в дясно и двустранна контузия на белия дроб, това, по смисъла на чл.129 НК, представлява нарушение на здравето с опасност за живота (по отношение на, евентуално, наличие на плеврален излив) - средна телесна повреда. Четвърто - травма на десния долните крайници, изразяваща се в: повърхностни наранявания, Контузия и подкожно кръвонасядане на широка площ на целия десен долен крайник; Контузии, охлузвания и кръвонасядания по коленете и двете подбедрици; Открито (с нараняване на кожата) счупване в горната част на голямата пищялна и малката пищялна кости (тибия и фибула) на дясната **подбедрица**, което първоначално е било лекувано, като десният крак е бил поставен на екстензия (опъване с тежести), впоследствие външна фиксация. Така на 13.05.20г. е бил приет в клиника по ортопедия на същата болница. Поради развилия се флегмон (инфекция на кожа и подкожие) на десния крак, е била правена фасциотомия за ликвидиране на инфекцията. Лечението е било оперативно (15.05.20г.), като счупванията са били стабилизирани с винтове и кньюлиран винт. Тази травма е предизвикала нарушаване на движението за десния долен крайник за период по-дълъг от 30 дни или по смисъла на чл.129 НК - средна телесна повреда. По данни в специализираната литература за оценка тежестта на телесни увреждания, такава травма ограничава физическата работоспособност за **7 - 8 месеца**, при правилно проведено лечение и последващи необходими мероприятия за възстановяването. Не може да се каже какво е развитието на описваните травми, т.е. какъв е хода на възстановителния период. Няма представена и документация по този въпрос. Но, при правилно провеждане на възстановителните мероприятия и липсата на усложнения, оздравителният процес би трябвало да приключи за около 8-9 м. Ако се вземат описаните данни в съвкупност, към момента, за което се отнася документацията, процесът на възстановяване от черепно-

мозъчната, лицевата и гръдната травми е добър (епикриза от 21.04.20г.). Що се отнася до травмата на десния крак няма никакви данни за цялостна преценка. Затова счита, че присъдената сума от 120 000 лв. е завишена, а сума от около 40 000 - 50 000 лева, би била напълно адекватна. Намира постановеното решение за неправилно и незаконосъобразно, тъй като не са ангажирани доказателства, които да обосновават присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в толкова значителен размер, ведно с компенсаторна лихва, и в тази връзка счита съдебния акт, в неговата обжалвана част, за постановен в нарушение на материалния закон - чл.45 и 52 ЗЗД, постановен в отклонение от задължителната практика на ВКС и в колизия с правилото, че на компенсиране подлежат вреди, възникването на които е установено пълно и главно, и се компенсират съответно към момента на тяхното възникване. Обезщетение до размер от 80 000 лв. според жалбоподателя би репарирало вредата на ищеца в пълен размер. Претендира разноски.

Въззиваемата страна М. П. И. оспорва жалбата и моли съда да потвърди решението като правилно и законосъобразно. Посочва, че съдът правилно е приел за установено, че по делото е приета медицинска документация, в която са диагностицирани травмите, получени при ПТП; изслушано е заключение на вещо лице - медик и са събрани гласни доказателства. Установено е, че при инцидента той е получил тежко политравматично увреждане вкл. със засягане на мозъчните структури, с интензитет създаващ реална опасност за живота, което наред с установените увреди, са засегнали възможността му да се предвижда, да диша нормално и да се храни. Отчитайки начина на възникване на произшествието - пешеходец, засягането на основни за жизнените функции на човека органи, възрастта на пострадалия и отражението на травмата на живота му, установени по делото от събраните гласни доказателства, съблюдавайки икономическите условия в страната, на фона на непрекъснато нарастващите лимити на застрахователни покрития, ОС - Враца, е присъдил справедлив размер на обезвреда. В производството е доказано, че преди произшествието пострадалият е имал активен социален живот, грижел се е за съпругата си, пазарувал, общувал с приятели, бил сърдечен човек. След инцидента спрял да контактува, не можел да се грижи за себе си, а още по-малко за семейството. Претендира разноски.

Софийски апелативен съд, действащ като въззивна инстанция, след като разгледа жалбите и обсъди събраните доказателства, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Първоинстанционният съд е бил сезиран с обективно съединени искове с правно основание чл. 432 КЗ вр.чл.45 и чл.52 ЗЗД.

Ищецът М. П. И. твърди, че на 21.04.2020г., около 14.30ч. в гр.Враца, на кръстовището на бул. "Демокрация" и ул. "Иванчо Цветков", М. П. С. при управление на л.а. "Фолксваген Голф" с рег. №***, е участвал в ПТП с него, като пешеходец. Твърди, че причина за ПТП са неправомерни действия на водача на л.а., който не е пропуснал пешеходец на пешеходна пътека и виновно е причинил сериозни телесни увреждания на ищеца. Твърди, че е получил множество травматични увреждания и опасност за живота, че е приет в Клиника по неврохирургия с антероградна амнезия, без спомен от случилото се, със силни болки в дясна

подбедрица, която е била силно оточена и с ограничени движения, болка и оток в дясна колянна и дясна глезенна става. Пре прегледа били установени множество контузии по главата, долните крайници, гръдния кош и корема; разкъсно-контузна рана с малък дефект и екскориации и подкожни хематоми в дясна челна област на главата; двустранен периорбитален хематом с кръвонасядане на еклерите; контузия с подкожен хематом в областта на носа и брадата; експулсия на първи горен зъб вляво; контузия и подкожен хематом на широка площ на целия десен долен крайник; контузия и екскориации и подкожен хематом на двете колена, контузия и екскориации на лява предмишница. По отношение на раната на главата е извършена операция, като поради дефект в раневия ръб е извършена трансплантация на кожно ламбо, извършена е екстензия на десен долен крайник. След извършени допълнителни изследвания е установена фрактура на 3-то, 4-то и 5-то ребро с дислокация в дясно по предна аксиларна линия, подкожен емфизем с установени огнища на белодробна контузия и отслабено везикуларно дишане. Бил насочен за оперативно лечение на десен долен крайник, като на 13.05.2020г. ищеца И. е приет в клиника по ортопедия и травматология към УМБАЛ "София Мед" и му е извършена операция, в следствие му е проведена и медикаментозна терапия, след осем дневен престой е изписан за домашно лечение. В периода на възстановяване, дори и в легнало положение болките му били силни по интензитет, като по настоящем също изпитва болки, които не са отшумели, въпреки приема на обезболяващи медикаменти. Болките са повлияли на качеството на съня му, започнал да страда от безсъние, за предвижване е ползвал помощни средства и инвалидна количка. Периодът на възстановяване бил изключително труден, тъй като счупването на носа затруднявало дишането му, а вследствие избития зъб твърди, че е имал затруднения при дъвченето и говоренето. От здрав и енергичен мъж, съпруг, стожер на семейството, се е превърнал в потиснат, апатичен и безжизнен човек, който се притеснява как семейството му ще се справи без неговата помощ. Депозирал писмена претенция № ОК - 248938/11.05.2020г., с която поискал изплащането на застрахователно обезщетение от ответното дружество, при което е заведена преписка по щета № 2010012763, но ответникът не се е произнесъл по щетата, в предвиденият в КЗ тримесечен срок. Претендира сумата от 120 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди и сумата в размер на 10 516.52 лева обезщетение за причинени имуществени вреди, ведно със законната лихва от 11.08.2020г. датата на изтичане на три месечния срок до окончателното плащане на обезщетенията и направените разноси.

Ответникът ЗД „БУЛ ИНС“ АД оспорва предявените искове по основание и размер. В условие на евентуалност релевира възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия, който не е пресичал на обозначено място и не е направил необходимото, за да избегне удара. Твърди, че не е изпълнил задълженията си по чл. 113 ЗДвП и се е поставил в завишен риск. Наведено е възражение за прекомерност на исковата претенция, като поддържа, че справедлив размер за обезщетяване на процесните неимуществени вреди е сумата от 80 000 лв.

От фактическа страна се установява, че на 21.04.2020г. към 14,30ч ПТП гр. Враца, на

кръстовище бул. Демокрация и ул. "Иванчо Цветков" е настъпило ПТП между МПС с рег. № *** марка "Фолксваген" модел „Голф" с посочени номер на рама и свидетелство за регистрация, собственост и управляван от М. П. С. и пешеходеца М. П. И., при което е пострадал последния. Транспортиран в „София Мед" гр. София с опасност за живота. Постъпил в лечебното заведение на 21.04.2020г, при което е констатирано, че лицето е с има загуба на съзнание, не си спомня събитията след травмата, както и има разкъсно-контузна рана с малък дефект и екскориации и подкожни хематоми в дясна челна област на главата; двустранен периорбитален хематом с кръвонасядане на еклерите; контузия с подкожен хематом в областта на носа и брадата; експулсия на първи горен зъб вляво; контузия и подкожен хематом на широка площ на целия десен долен крайник; контузия и екскориации и подкожен хематом на двете колена и контузия и екскориации на лява предмишница. По време на болничния престой са извършени множество изследвания при които е констатирано още: Полифрагментна фрактура на основата на носните кости. Фрактури на максиларните синуси двустранно Фрактура на предната и задната стена на десен фронтален синус. Фрактури на крилото на лявата сфеноидална кост и на дъгата на дясната зигоматична кост и на медиалните стени на двете орбити. Констатирани са още фрактури на III-то, IV-то и V-то ребра в дясно про предната аксиларна линия.

Видно от епикриза ИЗ№12078/2020г, издадена от УМБАЛ "СОФИЯ МЕД" ЕООД Клиника по ортопедия и травматология, хирургия на ръка и реконструктивна хирургия, се установява, че на пациента е поставена диагноза Фрактура крусис декстра инветарата RSOM крусис декстра. На пациента е извършена операция на проксимална тибия. Под рентгенов контрол е направена репозиция която се задържа временно с костодържател и дефинитивно с плака.

От приетото по делото одобрено от съда споразумение по чл.381 от НПК, обективизирано в протокол от 13.11.2020г. по НОХД № 1097/2020г по описа на РС-Враца /л.166/ се установява, че М. П. С. се признава за виновен в това, че: на 21.04.2020г, около 14.30ч в гр.Враца, на кръстовището на ул.,„Демокрация" и ул.,„Иванчо Цветков" **на пешеходна пътека, при управление на л.а. марка "Фолксваген" модел „Голф" с рег. № *** , е нарушил правилата за движение, регламентирани в чл.119, ал.1 ЗДВП/ при приближаване на пешеходна пътека водят на нерелсово ППС е длъжен да пропусне стъпилите на пешеходната пътека или преминаващите по нея пешеходци, като намали скоростта или спре/, **като не е спрял и не е пропуснал преминаващия по пешеходната пътека М. П. И.**, вследствие на което го е блъснал с лявата част на предната част в областта под лявия фар на автомобила, при което по непредпазливост му е причинил средни телесни повреди както следва: Открита черепномозъчна травма - счупване на челната кост, вдясно в областта на основата с надлежаша разкъсно-контузна рана вдясно челно, с което му е причинено нараняване, което прониква в черепната кухина. Мозъчна контузия с кръвоизлив под меките мозъчни обвивки, счупване на черепната основа в областта на средна черепномозъчна ямка и наличие на въздух в черепната кутия, е което му е причинено разстройство на здравето, временно опасно за живота. Счупване на десните пищялни кости в областта на дясната**

коленна става, с което му е причинено трайно затруднение на движенията на десен долен крайник. Счупване на 3-то и 5-то десни ребро с разместване, с което му е причинено трайно затруднение движенията на снагата, белодробна контузия, с което му е причинено разстройство на здравето, временно опасно за живота, избиване на първи зъб, горе вляво, с което му е причинено избиване на зъб, без който се затруднява дъвченето и говореното и Счупване на предни стени на двете пазухи на горната челюст и двете ябълчени кости, с което му е причинено счупване на челюст - престъпление по чл. 343, ал.1 пр. ”последно”б.”а”, пр. Второ, вр. с чл. 343, ал.1 б „б” пр.второ , вр. чл. 342 ал. 1 НК.

Горното се потвърждава и от **заключението по депозираната на л.235 АТЕ, кредитирано от съда като обективно и компетентно дадено и неоспорено от страните, се установява, че** пострадалият е пресичал на регламентирано за целта място - пешеходна пътека, както и че ПТП е станало на кръстовище, регулирано с вертикална и хоризонтална маркировки, указващи наличие на **пешеходни пътеки тип Зебра** в четирите страни на кръстовището. Л.а „Фолксваген Голф“ с рег. № *** се е движил по от бул.„Демокрация“ от площад Суми в посока кръстовището с „Иванчо Цветков“ в дясната полагаща му се лента. Директната видимост на движещи се ППС по бул. „Демокрация“ в посока от площад Суми в посока кръстовището е от порядъка на около 70 м. Пешеходецът застанал на границата на кръстовището от посока движението му в началото на пешеходната пътека е имал директна видимост към ППС, приближаващи се към кръстовището от лявата му страна на разстояние от около 70 м. Същата видимост към пешеходеца се осъществява и от водач на ППС. От това разстояние 70 м. пешеходецът също е можел да възприеме всяко ППС като опасност. Действията на пешеходеца по отношение предотвратяване на процесното ПТП са състоят в спиране на границата на кръстовището и пропускане на движещия се по бул. „Демокрация“ л.а.„Фолксваген Голф“ с рег. № ***.

По отношение на механизма на ПТП е разпитан и деликвентът С., чийто показания следва да бъдат кредитирани при условията на чл.172 ГПК. Според него пътната настилка била мокра, защото ръмял дъжд. Инцидентът се случил на кръстовище. Твърди, че след като заобиколил един автомобил продължил направо, преминал пешеходната пътека, но пешеходец не видял да има. Тогава му се спукало предното стъкло и затова спрял, а като се огледал вляво, видял да лежи един господин на пътното платно. Според него пътният инцидент настъпил на 10 метра от пешеходната пътека. Ударът е настъпил в неговата лента, а той карал със скорост от около 30-35 км/час. В момента на удара настъпил спирачката и спрял, спрямо пешеходната пътека не може да прецени къде е бил пешеходеца, но автомобилът спрял на около 10 метра след пешеходната пътека. Пешеходецът забелязъл едва след като се случил инцидента. Според него в района няма светофар или други маркировки. Пешеходната пътека била обозначена чрез начертаване, знак нямало.

САС констатира, че в депозираната въззивна жалба няма наведено оплакване за неправилност на решението във връзка с релевираното възражение за съпричиняване, което съдът е преценил като неоснователно, поради което би било процесуално недопустимо произнасяне на въззивна инстанция в тази насока, извън предмета на

въззивно обжалване. Същевременно императивната разпоредба на чл.119 ЗДвП задължава водачите на МПС, при приближаване към пешеходна пътека да пропуснат стъпилите на нея пешеходци, като намалят скоростта или спрат. Основният спорен пред въззивна инстанция въпрос е какъв е обема на причинените вреди и адекватно ли е присъденото обезщетение на същия.

От заключението по депозираната на л.132 /основна/ и л.220 /допълнителна/ СМЕ, кредитирано от съда като обективно и компетентно дадено и неоспорено от страните, се установява, че в резултат на ПТП като пешеходец, ищецът получава следните травматични увреждания - *съчетана множествена травма, обхващаща няколко области на тялото: черепно-мозъчна травма, гръдна травма, травмиране на крайниците*. Тази множествена травма е обективно представена със следните травматични увреждания, а именно:

1. засягане на мозъчни структури, под формата на разлят кръвоизлив под меките мозъчни обвивки (САХ); наличие на въздух в мозъчната тъкан (пневмоцефалия) зад дясна орбита и оформено контузионно огнище там. При проведените серия от апаратни изследвания на таргетния орган-глава (череп) няма данни за настъпили усложнения в мозъчните структури в резултат от тези увреждания, множество счупвания на костите оформящи, както мозъчния така и лицевия череп
2. счупване на основата на черепа в областта на предна мозъчна в дясно и средна мозъчна ямка в ляво:
3. счупване на костите оформящи челния синус в дясно с наличие на кръв в синуса; счупване на кости оформящи вътрешната част на очниците; счупване на решетъчната кост и костите оформящи горночелюстния синус с наличие на кръв в последния, двустранно; счупване на дъгата на дясна ябълчна кост; счупване на носни кости; разкъсноконтузна рана на челото, субконюнктивален хематом двустранно, охлузвания и кръвонасядания по лицето. Описаните тежки мозъчни и черепни увреждания влизащи в състава на посочената **черепно-мозъчна травма е била налице реална опасност за живота на пострадалия**, което представлява разстройство на здравето временно опасно за живота, по смисъла на действащия НК.
4. Експулсия (избиване) на първи горен в ляво зъб. Само по себе си това увреждане е причинило на пострадалия затруднение на говора и дъвченето по смисъла на действащия НК.
5. Счупване на 3-то, 4-то и 5-то ребра в дясно по предна мишнична линия с наличие на въздух в междуплевралното пространство. Това счупване на три ребра по една линия е причинило трайно затруднение движенията на снагата, по смисъла на действащия НК.
6. счупване на горна трета на дясна голямопищялна кост. Тази кост влиза в състава и оформя подбърдицата на долен крайник. Счупването на десен долен крайник първоначално е фиксирано с външна екстензия, което е последвано от оперативна интервенция с поставяне на вътрешни метални фиксатори. Този вид оперативно лечение с фиксиране на фрагментите

с метални винтове и плаки е било напълно необходимо, навременно, адекватно и отговаря напълно на добрите медицински практики и норми, съпоставими с възможностите в РБ. Като единствено неудобство от този вид лечение се приема необходимостта от повторно болнично настаняване за оперативно премахване на металните елементи. Тази травма по смисъла на действащия НК е причинила трайно затруднение движенията на десен долен крайник за срок не по- малък от 2-3 месеца, последвано от постепенно и поетапно раздвижване на крайника.

Всички останали повърхностни увреждания по лицето, тялото и крайниците под формата на разкъсно-контузна рана, охлузвания, кръвонасядания и субконюнктивални кръвоизливи, са причинили разстройство на здравето-временно неопасно за живота, със срок на възстановяване две-три седмици до месец.

От проведения преглед е видно, че при пострадалият все още не е завършен напълно възстановителния период в областта на дясна колянна става. Прогнозата за напълно (цялостно) възстановяване на ставата с пълен обем на движения и функциониране на ставата е твърде вероятна и може да се коментира с точност след премахване на металните свързващи елементи. От представените медицински данни има описано счупване на носни кости. По този повод е консултиран със специалист-УНГ. Това увреждане е свързано с интензивни болкови усещания с различна продължителност при различните индивиди, но няма данни за трайно затруднение на физиологичното носно дишане, поради което това счупване е причинило разстройство на здравето-временно и неопасно за живота с оздравителен процес не по- дълъг от две, три седмици, до месец без настъпване на усложнения. Липсата на първи горен вляво зъб, покрива критерия за причинено „избиване на зъб/и, без който се затруднява говора и дъвченето” по смисъла на действащия НК, като това затруднение е с практическа стойност на неудобството, което пострадалият е принуден да търпи.

Вещото лице д-р Ц. по допусната втора СМЕ посочва, че претендираните разходи за имуществени вреди са били необходими и целесъобразни за оздравителния процес, поради факта че клиничните пътеки покриват определени медицински дейности по време на болничното лечение, но се извършва и допълнително заплащане на консумативи, които не са покрити от клиничната пътека - в случая ортопедични консумативи / за остеосинтеза по Weber, за систамед заключваща Л-тибия, систамед канюлиран винт и систамед шайба, за ортопедичен сет/. Другите разходи за медикаменти, санитарни материали, медицински транспорт, допълнителни прегледи и лечение също са причинно-следствено свързани със злополуката и последствията от нея.

По делото са ангажирани гласни доказателствени средства, а именно разпит на св.К. /приятелка на пострадалия/, И. /съпруга/ и С. /деликвент/, разпитани в о.с.з. на 18.05.2021г. Св. И.- съпруга на ищеца, споделя, че в следобед на 21 април 2020година покрай ателието ѝ минали познати, които са ѝ казали, че съпругаът ѝ е пострадал при инцидент станал на пл.Благоев. Когато пристигнала там имало много хора, две полицейски коли и линейката. Видяла, че той седи на шосето на сред пътя целият в кръв и лекарите покрай него му

правели нещо. Разбрала, че го е блъснала кола, а той е бил пешеходец. Закарали го в спешното, от където й казали, че състоянието му е много сериозно и трябва да бъде закаран в София, защото има мозъчна травма, която ^ сериозна и само там могат да му помогнат. В спешното го видяла за малко. Бил много зле, цялата глава му била посиняла и в първия момент не могъл не я познае. Качили го в линейка и го транспортирали в болница "Софиямед". Там също потвърдили, че състоянието му е много сериозно. Настанили го в интензивно отделение и постоянно му вливали медикаменти заради черепно-мозъчната травма. Около 9 дена бил в това отделение докато го стабилизирани и след това го преместили в ортопедията, за да могат да му лекуват крака. В ортопедията трябвало да мине време за да спадне леко отока на крака и външната рана да се посьбере, тъй като ако го оперират може да се получи голяма инфекция и да не се наложи да се ампутира крака. Претърпял две операции. Първата била с външен фиксатор, който е захванат над коляното до глезена с едни дебели метални шипове. С този външен фиксатор бил около 10 дена след това са му направили другата операция, при която му сложили една метална шина закрепена с 8 или 9 пирона, отгоре и отдолу по 4 пирона. В тази болница останал около 25 дена. След се наложила рехабилитация, която провели в друга болница "" "Св. София". В началото под въздействието на медикаментите болката била търпима, а след това болката била нетърпима. До 01.06.2020г бил в "Св. София", а след това се прибрали. В къщи болките си били много силни. Поне 2 месеца изкарал на легло и след това с една проходилка малко по малко започнал да прави леки движения, по няколко крачки. Не можел да се обслужва и тя му помагала. След проходилката започнал да ходи с две патерици около 8 месеца, а след това само с една патерица. Според свидетелката съпругът й много тежко го преживял и не можел още да го приеме това. Изпитвал голяма тревожност, затова личната лекарка му изписала "диазепам". Преди инцидента бил много силен и здрав човек и работел тежка работа. Сега не може нищо да работи. Трудовият му договор след като изтечане на последния му болничен е прекратен за това, тъй като е нетрудоспособен. Бил много лъчезарен, шегаджия, а сега се е затворил в себе си, мълчалив, много тежко приема всичко. Почти всяка събота и неделя ходели на излети, а сега не излизат от къщи, ако не трябва да отидат в болницата. Постоянно пие обезболяващи, за да не усеща болката. Чувства се ужасно, състоянието на духа е сринат и не е човека който бил.

Св.К. разбрала за ПТП и на 28.07.2020г зъедно със съпруга й посетили пострадалия у тях. Той не можел да излиза, тъй като ходел с две патерици. Бил в жестока депресия, защото мислел, че няма да се оправи никога. Помогнали му да излезе пред входа. Той треперел и не можел да стъпва. Към момента няма нормална стойка. След инцидента се оплаквал от главоболие. Преди ПТП бил деен човек, весел, забавен. Сега не е същия човек. Страхува се от автомобили. Според свидетелката ищецът не е трудоспособен. Няма устойчивост при движение, правилна стойка. Не е стабилен, нито психически, нито физически.

Видно от Решение на ТЕЛК от 08.07.2021г, ищецът е с 50% ТНР с водеща диагноза - счупване на костите на подбедрицата, вкл. и на глезена.

Между страните не е спорно, че за л.а. марка "Фолксваген Голф" с рег. № ***, към датата на

ПТП - 21.04.2020г. е налице валидно застрахователно правоотношение сключена с ответното дружество по полица № BG/02/120000500507. Ищецът е предявил застрахователна претенция, заведена при ответника с вх. № ОК - 248938/11.05.2020г..

Няма новопредставени доказателства пред настоящата инстанция.

При така установената фактическа обстановка съдът намира следното от правна страна:

Съгласно чл.432 ал.1 КЗ Увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" при спазване на изискванията на чл.380 КЗ.

Съгласно чл.300 ГПК влязлата в сила присъда на наказателен съд, както и одобреното споразумение, имат задължителна сила за гражданския съд досежно противоправността, деянието и причинната връзка, а в случая и вредите, които са елемент от състава на престъплението.

Както бе посочено по-горе налице е виновно и противоправно поведение на водача на МПС, тъй като е нарушил нормата на чл.119, ал.1 ЗДвП, съобразно която при приближаване към пешеходна пътека водачът на нерелсово ППС е длъжен да пропусне стъпилите на пешеходната пътека или преминаващите по нея пешеходци, като намали скоростта или спре. САС споделя извода, че ответникът не е доказал възражението си за съпричиняване, доколкото не се установява, че ищецът, преди да предприеме пресичането, да е навлязъл внезапно на платното за движение, да е предприел пресичане при ограничена видимост или да е удължил ненужно времето си за пресичане, респ. да е спрял без необходимост на пътното платно. Напротив установява, че вече е бил на пешеходната пътека и е започнал да пресича, а водачът не е забелязъл и пропуснал, като намали скоростта или като спре.

Гореизложените правни констатации обосновават извода за наличието на предпоставките на чл. 45 и чл. 52 от ЗЗД по отношение на причинителя на вредата, а именно: вреди, виновно противоправно деяние от страна на причинителя на вредата, причинна връзка между това деяние и причинените вреди. При това положение ищецът има правото да получи обезщетение за причинените вреди - неимуществени и имуществени .

Досежно размера на обезщетението, съдът съобрази следните обстоятелства:

Съдът съобрази факта, че е причинена съчетана множествена травма, обхващаща три различни области на тялото, а именно : черепно-мозъчна травма, гръдна травма, травмиране на крайниците, изразяващи се в:

1. засягане на мозъчни структури, под формата на разлят кръвоизлив под меките мозъчни обвивки (САХ); наличие на въздух в мозъчната тъкан (пневмоцефалия) зад дясна орбита и оформено контузионно огнище там. При проведените серия от апаратни изследвания на таргетния орган-глава (череп) няма данни за настъпили усложнения в мозъчните структури в резултат от тези увреждания, множество счупвания на костите оформящи, както мозъчния така и лицевия череп

2. счупване на основата на черепа в областта на предна мозъчна в дясно и средна мозъчна ямка в ляво:

3. счупване на костите оформящи челния синус в дясно с наличие на кръв в синуса:

счупване на кости оформящи вътрешната част на очниците; счупване на решетъчната кост и костите оформящи горночелюстния синус с наличие на кръв в последния, двустранно; счупване на дъгата на дясна ябълчна кост; счупване на носни кости; разкъсноконтузна рана на челото, субконюнктивален хематом двустранно, охлузвания и кръвонасядания по лицето. Описаните тежки мозъчни и черепни увреждания влизащи в състава на посочената **черепно-мозъчна травма е била налице реална опасност за живота на пострадалия**, което представлява разстройство на здравето временно опасно за живота, по смисъла на действащия НК.

4. Експулсия (избиване) на първи горен в ляво зъб. Само по себе си това увреждане е причинило на пострадалия затруднение на говора и дъвченето по смисъла на действащия НК.

5. Счупване на 3-то, 4-то и 5-то ребра в дясно по предна мишнична линия с наличие на въздух в междуплевралното пространство. Това счупване на три ребра по една линия е причинило трайно затруднение движенията на снагата, по смисъла на действащия НК.

6. *счупване на горна трета на дясна голямопъщична кост*. Тази кост влиза в състава и оформя подбедрицата на долен крайник. Счупването на десен долен крайник първоначално е фиксирано с външна екстензия, което е последвано от оперативна интервенция с поставяне на вътрешни метални фиксатори. Този вид оперативно лечение с фиксиране на фрагментите с метални винтове и плаки е било напълно необходимо, навременно, адекватно и отговаря напълно на добрите медицински практики и норми, като предстои повторно болнично настаняване за оперативно премахване на металните елементи. Тази травма по смисъла на действащия НК е причинила трайно затруднение движенията на десен долен крайник за срок не по- малък от 2-3 месеца, последвано от постепенно и поэтапно раздвижване на крайника. За тази травма е призната и 50% ТНР.

Всички останали повърхностни увреждания по лицето, тялото и крайниците под формата на разкъсно-контузна рана, охлузвания, кръвонасядания и субконюнктивални кръвоизливи, са причинили разстройство на здравето-временно неопасно за живота т.е. леки телесни повреди със срок на възстановяване две-три седмици до месец.

САС съобщава факта, че пострадалият се е нуждаел от чужда помощ, поради затруднения в хигиенно-битово отношение, че ограничената възможност за придвижване е причинила, освен физически, и емоционален дискомфорт, тъй като е мъж в напреднала възраст, като всяко подобно залежаване крие повишен риск за здравето. Общото здравословно състояние към настоящия момент е възстановено, като не са налице данни за **остатъчни постравматични усложнения или други трайни негативни последици с изключение на два белега от оперативни интервенции. Единствено следва да се извади остеосинтезния материал от дясната подбедрица т.е. предстои втора операция, която ще затрудни**

начина му на живот за още един месец.

Ето защо и като съобрази възрастта на пострадалия - 51г. към датата на ПТП - през 2020г., тежестта на уврежданията и последиците от тях, факта, че е бил пешеходец на пешеходна пътека, изпитаните болки и страдания, техният интензитет и продължителността им /като най-тежката травма е за 8 месеца/, благоприятната прогноза за възстановяване и променения ритъм и начин на живот, съдът намира, че присъденият размер от общо 120 000 лева не е съобразен с икономическата конюнктура в страната за 2020г., обема на вредите и липсата на трайни негативни последици. Затова обезщетението следва да бъде намалено по размер до 80 000 лв.

С оглед гореизложеното и при несъвпадане изводите на първа и настоящата инстанции решението следва да бъде отменено в обжалваната му осъдителна част за разликата над 80 000 лв. до 120 000 лв., а искът - отхвърлен в тази част.

По отношение на началната дата на дължимост на лихвите съдът констатира, че СГС е присъдил такива считано от 11.08.2020г. с оглед факта, че същите са поискани така т.е. 3 месеца, след изтичане срока на поканата, а не от нейното връчване. Независимо от този извод и доколкото е недопустимо влошаване положението на жалбоподателя, САС намира за процесуално недопустимо произнасяне в тази насока.

ПО РАЗНОСКИТЕ:

Обжалваме интерес от 40 000 лв., като жалбата е изцяло основателна .

На осн.чл.78 ал.3 ГПК въззиваемата страна дължи в полза на жалбоподателя направените по делото разноски за въззивна инстанция, които са 800 лв. платена д.т. и платен адв.хonorар от 2160 лв., съгласно приложен списък по чл.80 ГПК. Възражението за прекомерност съдът намира за неоснователно. В полза на въззиваемата страна разноски не се дължат за въззивна инстанция.

Разноските, присъдени от първа инстанция, следва да бъдат преизчислени, както следва.

На основание чл.78, ал.1 ГПК ответникът ще следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноските направени в настоящото производство в общ размер на сумата от общо 650 лв. От тях дължими с оглед уважената част от исковете са само 450.80 лв. Ищецът е защитаван безплатно от адвокат на основание чл.38,ал.1,т.2 ЗА, поради което ответникът следва да бъде осъден да заплати адв.възнаграждение на адв. М. Н. определено по реда чл.7, ал.2, т.5 от Наредбата № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения в размер на 3265.50лв. без включен ДДС или 3918 лв. с вкл.ДДС, предвид цената на уважените искове.

Ищецът М. И. е освободен от заплащане на държавни такси. В случая, уважените искове са в общ размер на 90 516,52 лв., , поради което дължимата на Окръжен съд - Враца държавна такса е в размер на 3620.64 лв. вместо първоначално посочените 5220,66 лв.

На осн.чл.78 ал.3 ГПК ищецът дължи в полза на ответника направените разноски, които са

общо в размер на 130 лв., като няма приложен списък по чл.80 ГПК. Пълномощното на адв.Г. е без хонорар, а От тях дължими с оглед отхвърлената част от иска /40 000 лв./ са само 40 лв.

Воден от горното и на основание чл. 271 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 14 от 15.03.2022г., постановено по т.д.№ 20201400900095 по описа на ОС-Враца, ГО, в обжалваната му осъдителна част, с която е уважен иска за неимуществени вреди за разликата над 80 000 лв. до 120 000лв., д.т. за разликата над 3620.64 лв. до 5220,66 лв. и разноските, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ *предявения* от М. П. И., ЕГН ***** съдебен адрес: гр. ***, ул. „***" № ***, ет. 3 чрез адв. М. Н. - Т. срещу ЗД “БУЛ ИНС” АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.”Джеймс Баучер” №87, иск за заплащане на разликата над 80 000 лв./ осемдесет хиляди лева/ до 120 000 лв./ сто и двадесет хиляди лева/, представляваща застрахователно обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди-болки и страдания от телесни увреждания, причинени от ПТП на 21.04.2020г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 11.08.2020г. /датата на изтичане на тримесечния срок от уведомяването на застрахователя/ до окончателното плащане, като неоснователен в тази част.

ПОТВЪРЖДАВА *решението в останалата обжалвана част.*

ОСЪЖДА М. П. И., ЕГН ***** съдебен адрес: гр. ***, ул. „***" № ***, ет. 3 чрез адв. М. Н. - Т. **ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА** ЗД “БУЛ ИНС” АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.”Джеймс Баучер” №87, сумата от 2960 лв./две хиляди деветстотин и шестдесет лева/ направени разноски пред въззивна инстанция, както и 40 лв./четиридесет лева/ разноски пред първа инстанция.

ОСЪЖДА ЗД “БУЛ ИНС” АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.”Джеймс Баучер” №87, **ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА** М. П. И., ЕГН ***** съдебен адрес: гр. ***, ул. „***" № ***, ет. 3 чрез адв. М. Н. - Т., сумата от 450.80 лв./четиристотин и петдесет лева и осемдесет стотинки/ направени разноски пред първа инстанция с оглед уважената част от исковете.

ОСЪЖДА ЗД “БУЛ ИНС” АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.”Джеймс Баучер” №87, **ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА** адв. М. Н.-Т. от САК, личен номер ***** с адрес гр.***, ул. "****" № ***, ет.3, сумата от **3918 лв./три хиляди деветстотин и осемнадесет лева/** вместо първоначално посочените **4968,00 лв./четири хиляди деветстотин шестдесет и осем лева /** с включен ДДС, представляващо адвокатско възнаграждение, съгласно чл. 7, ал. 2, т. 4 от НАРЕДБА № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, предвид цената на уважените искове за явяване пред първа инстанция, на осн. чл. 38, ал.2 ЗА

ОСЪЖДА ЗД “БУЛ ИНС” АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление:
гр.София, бул.”Джеймс Баучер” №87, **ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА ОС-Враца сумата от**
3620.64 лв./три хиляди шестстотин и двадесет лева и шестдесет и четири стотинки/ дължима
д.т. вместо първоначално посочените 5220,66 лв. на основание чл.78 ал.6 ГПК.

В осъдителната част - до 80 000 лв. за неимуществени вреди и изцяло за имуществените,
решението като необжалвано е влязло в сила.

Решението може да се обжалва в едномесечен срок от съобщаването му на страните с
касационна жалба пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____